

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 HLL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felcélós szerkesztő:

MEGEDŐS LORÁNT.

Kiadók és laptulajdonosok:

HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piac-utóza 47. és 48. szám.

A drága kenyér.

Debreczen, július 20.

Naponta hallhatjuk a panaszt, hogy már nem lehet megélni. A drágaság folyton növekszik. Ez valóban így van, mert minden drágább lett. De legdrágábbak az élelmiszerek, a tej, liszt, kenyér, cukor főzelék, tojás, hus stb. Egy kilogram kenyér ára Debreczenben ma már 42 fillér. A debreczeni piac már elérte azt a szomorú hírességet, hogy Magyarország egyik legdrágább piaca. Naponta drágul minden, de a jövedelem — sajnos — nem emelkedik, sem a kereskedőknél és iparosoknál, sem pedig a fizetéseknél. Így tehát mindenki panaszkodik és pedig jogosan.

Irják, jelentik, hogy rossz a termés. Nem igaz. Aki falusi emberrel szóba áll, mind azt mondja, hogy nincs ugyan kilátás bőséges aratásra, de attól is messze vagyunk, amit rossz termésnek szokás nevezni. A köztudat a leghatározottabban megcáfolja a hivatalos jelentést a vetések állásáról, a sajtó is tudomást szerzett már erről s hol itt, hol ott bukkan fel a hír az újsághasábon, hogy a hivatalos becslők nagyon sötét szemüvegen keresztül nézték a vetést és 6—8 millió métermáza erejéig tévedtek. Hat-nyolc millió métermáza pedig ugyanannyi millió embernek az

esztendei élleme. A tévedés tehát elég súlyos.

A külföldről sem érkeznek lesújtó jelentések a vetések állásáról. Oroszország, Amerika, Franciaország, Argentína a fő búzatermő országok, ha nem is kiváló, de közepes termést jelentenek. Aminek az a konzekvenciája, hogy a külföldi árutözsdeken normális áron jegyzik a búzát. *Sehol e világon nincs olyan drága a buza, mint nálunk*, bizonyára csak azért, mert búzatermő ország vagyunk. S akik ismerik az árutözsdeket a dörgést, megesküsznek rá, hogy az árak még emelkedni fognak. Haussera spekulál ma az ágenstől a milliónárusig minden tözsdeember. S hogy a börzianerek ezuttal nem gutaütésre dolgoznak, bizonyítja, hogy a malmok ma minden kvantumot napiáron vásárolnak.

Hogy mi az oka ennek a hallatlan drágaságnak, amikor minden konjunktura éppen a drágaság ellen bizonyít, érthetetlen. Éppen olyan érthetetlen, amilyen a hatforintos buzaárak voltak. A tizenhét forintos buza azonban nem kisebb csapás a hat forintosnál. Nemzeti szerencsétlenség ez az általános drágaság idején, amikor a statisztika megdöbbentő adatokkal bizonyítja, hogy egész néprétegek, vidékek degenerálódnak a hiányos táplálkozás folytán. Ha már a kenyér is

drága csemegévé válik százezer és százezer emberre nézve, mi más ez — mint az éhínség? És ha a hivatalos termésbecslés 6—8 millió métermázsát letagad a remélhető aratásból, mi más ez, mint az árak felhajtását vagy legalább is magas nivón való tartását célzó meszterkedés?

Az még nem volna baj, hogy a földbirtokosok az idén megegyeszen annyit pénzt kapnak terményeikért, mint tavaly — de mi lesz a százezrekkel, a milliókkal, akiknek a gondviselés nem ad egyebet a haza földjéből, csak a sirt?

Valóban éppen kapóra jönnek a mi derék agráriusaink a romániai és szerbiai kereskedelmi szerződés ellen való tiltakozásukkal. Éppen eltalálták a közhanguatot. Inkább állandósítják a vámháborút s a béke bizonytalanságát déli szomszédainkkal, inkább pusztítson az éhtífusz a műveletlen nép között, mintsem hogy román és szerb buza szentsegteleníse meg Magyarországot.

Pedig, ha most aratás után is ilyen drága marad a kenyér, nem lesz más hátra, mint hogy vagy korlátozzák a buza és a liszt kivitelét, vagy megnyissák a déli és keleti határt a balkáni s az orosz buzának.

Ha tényleg olyan rossz a világ termése, a hogy azt a termésbecslés és a haussere spekuláló börzianerek hangoz-

Egy kis leányról.

— Újsághír. —

Bábujával játszott a kis leány
Meredek szirtnek kopár tetején,
Bájos kis arcán ragyogott az élet,
Ugy villogott a tüze szép szemének,
Kicsiny szívében tombolt a remény.

Csipős, hideg szél járta át a testét,
De ő csak játszott gondatlan tovább;
És öltöztette, folyton becézgette,
— Nagy szeretetben majd hogy meg nem ette
Azt a kis kócos porcellán babát.

Egyszer — hogy, hogy nem — megtörtént
[a baj csak,

A leány keze hidegtől reszketett,
Bábuját a kezéből kieresztve
Bábuját — még ez volt a nagy szerencse —
Mélyebb kiálló sziklára esett.

S a lánykának sirásba fult a hangja:
Zokogni kezdett: „Szép babámnak vége.”
Hogy is menjen haza bábuját nélkül,
Nem! . . . Nem lehet! . . . És eltökélte végül:
Bábujáért lekuszik majd a mélybe.

Es úgy is tett! Óvatosan, osonva
Átkuszott minden gátló akadályon,

Szerencsésen leért a pusztára,
Kis bábuját felkapta két kezébe,
Leült . . . S ahogy volt, elnyomá az álom.

. . . Dermesztő szél ütötte a sziklacsucot,
Csikorgó fagy borult a pusztára.
. . . S másnap reggel az alvó kis lánykát
Dermedt tagokkal megfagyva találták,
S kezében ott volt kócos kis babája . . .

Pártos Szilárd.

Mdme Jodelin füle.

Irta: Gaston Rageot.

A híres művész, Jodelin műtermében leszállt az alkony. A jegyesek, Susanne Jodelin és a fiatal tebenszobrász, Hugues Brun némán ültek egymás mellett, kéz a kézben, megilletődve, mint illik egy olyan komoly nap elcsejtésén, mint az esküvő napja. S a vén művész egyik sarokból, pipázva nézte őket, mintha legszebb alkotásában gyönyörködne. Mélabus, rajongó szeretettel tekint pillantással simogatta végig a leányát.

Most egyszerre lenn az utcán egy autó állt meg pöfögve. S csakhamar felnyitott az ajtó és lihegve a sietéstől, vidáman és kissé bosszusan belépett Mme Jodelin.

A menyasszony anyja épp oly híres volt a szerelmeiről, mint Jodelin a művészetéről. Inkább alacsony volt, gömbölyű, a

szája, a tekintete gyermeket, kíváncsat. De főkéssége a füle volt. Ahogy más asszonyt illatos bőre, vagy bársonyos kezei tesznek csábítóvá, nála az a kis rózsaszínű kagyló félig elrejtve a fekete hajhullámok közé — volt a legingerlőbb. Ez a kis fül, egy negyedszázadon át egész Páris csókjait magához vonta.

A világ sosem tudta megérteni, hogyan törődhetett belé a komoly nagy Jodelin ennyi hütlenségbe; a világ nem pszichológus. Mindenféle okot kerestek a magyarázatra, de az igazira senki se gondolt — a leányára!

Ah! a kis Susette! mennyi bölcs filozófiát oltott az apjába. . . Hányszor csillapult le őrlőgő dühe a csitri leány egyetlen mosolyára. . . Miatta kerülte a botrányt, a válást, nehogy a gyermek fejében ösmeretlen fogalmak, gondolatok keletkezzenek. S apai szeretetéért leküzdötte a szerelmén esett sérelmeket. De éberben őrizte a leánykát anyja befolyásától s szinte örült, hogy az asszony annyit távol van a háztól s keveset van együtt a gyermekkel. S Susanne ma egy bájos, sugár, kedves leány volt, selymes, hullámos hajfürtökkel, sugárzó, ibolyakék szemekkel. Tartózkodó, szűzies modorával hódította meg Hugues Brunt. Még most is alig merete viszonzni vőlegénye szerelmes pillantásait s Jodelin méltán gyönyörködhetett apai művében.

Nagyszámu közönség jelenlétében ment végbe a fényes esküvő, mert akik a feleségét szerették, mind eljöttek Jodelinnek

tatják: akkor ez az intézkedés kevés hatással lesz a magyarországi búzáruk alakulására s a magas árak megmaradnak. Ha pedig mesterségesen, pokoli affinériával idézték elő ezt a hallatlan kenyérdrágaságot, csak a felette enyhe büntetés éri őket. Párisban egyszer sokkal radikálisabban bántak el a kenyérdrágítókkal.

A nagyerdői padok. Elszállították a hűvös helyről.

Panaszkodik a közönség.

Azt igazán nem kell fölfedezni, hogy Debrecennek egyetlen oázisa a Nagyerdő. A friss levegőre, árnyas területre menekül a fullasztó meleg és a türehtelen por előtt mindenki. A debreceni Nagyerdőnek ilyenformán meg vannak a maga időszaki, hűsége látogatói. Kora reggel, a munkának kiérdemesült férfiai, a csöndes elmélkedésre, kiábrándulásra vágyó nyugdíjasok adnak találkoztató egymásnak a hűvös platánok alján. Itt változnak egymás között friss egészséges humorral régi reminiscenciákat. Később éppen ellentétes csoport, a gyermekesereg vonul ki a nagyerdőre, hogy a mamák és nevelők feügyelete alatt gondatlanul bohókás jókedvvel végezzék el játékaikat. Délután az általánosabb értelemben vett „nagyközönség“ keresi fel az erdőt, estefele pedig a villák lakói, a sportolók a tenniszezők zárják be a nagyerdő vendégeinek sorát.

Ez a mi városunknak kulturája, azonban ebben a csöndes kis „államban“ is történnek zavarok, ha nem is politikai differenciák, hanem eléggé kellemetlen és a pihenni vágyókat zavaró helyrajzi mizériák. A nagyerdői padok elhelyezése miatt van mostan erős panasz. Különösen az erdőnek a már említett reggeli látogatói panaszkodnak a padok helytelen elhelyezése miatt.

Az erős napsugár ugyanis a kora dél-

szerecsét kívánja. Az öreg művész meghatva, sápadtan szoritott kezét, míg Mme Jodelin ragyogó mosolylyal, boldogan jártkelt a vendégek között, s a pillantásokból ezt olvashatta ki:

— No lám, most is oly szép, mint az én napjaimban volt!

Bizalmasabb jellegű lunch után, a fiatal házasságok készültek az utra, Olaszországba. Jodelin könyves szemekkel mondá a szobrásznak:

— Soha, sohase okozz fájdalmat neki. S este már egyedül ebédelt a feleségével.

S újabb hónapok teltek el; az élet rendezettségét folytatta; Jodelin vénült a metszetei mellett. Mme Jodelint tovább ifjították a szerelmek.

Egy napon Jodelin műtermébe hirtelen, váratlanul belépett a veje.

De nem egyedül. Maga után huzta a szepegő, siró, rendetlen ruhájú, borzas kis Susannét.

— Gondolhattam volna — kezdé Hugnes. — Amilyen az anyja, olyan a leánya is. De a vő, már nem olyan lesz, mint az apósa. Tessék, visszahoztam a leányát. Az imént a kedvese karjaiban találtam.

S egyetlen további szó nélkül távozott.

Jodelin némán nézte zokogó leányát.

Majd:

— Igaz ez?... Te?... Susanne?

— O, papa, hadd magyarázzam meg...

De az ajtó hirtelen felnyílt, s rózsá-

elötti órákban a Nagyerdőt sem kiméli meg és a tűzsugarak behatolnak a fák sűrű lombjai közé is. Ez ideig nem törődtek ezzel a reggeli üdülők, mert hiszen egy sereg park az árnyas domboldalon volt felállítva.

Néhány hét óta azonban nem tudjuk honnan eredő intézkedés folytán, ezeket a padokat az ut szélére szállították át s mert a nap reggelenként a legerősebben oda tűz le, szinte elviselhetetlen vagy legalább is módfelett kényelmetlen az ottani üdülés.

A padoknak eme újabb helytelen elhelyezése egészen megzavarta a reggeli meghitt kolóniának csöndes harmóniáját. Az utszélről az árnyas dombra szállítani a padokat, nehéz, fárasztó munka, különösen a nyugalomra vágyó öregeknek, akik minden esetre nem dolgozni mennek oda, hanem pihenni. Most árnyas pad híján sétálva kénytelenek eltölteni idejüket.

A közönségnek eme nagyon is érthető kényelme szempontjából helyén valónak tartjuk, ha a város intézkedne, hogy a padok régi elhelyezése visszaállítsák, annál is inkább, mert úgy értesülünk, hogy a reggeli társaság egy beadványt készült intézni a városi tanácshoz, amelyben kéri, hogy a padokat a régi árnyas helyére szállítsák vissza.

Ha ez megtörténik, akkor bizonyosan meglesz a régi harmonia, vissza jön a jókedv s az öreg urak zavartalanul folytathatják élményeiknek elbeszélését. Ezt a kis áldozatot pedig bizonyosan meg is fogja hozni nekik a városi tanács.

— **Az új német kancellár királyunknál.** Bécsből táviratozzák: A Fremdenblatt írja: Az utóbbi időben ismételtelen felmerült az a hír, hogy Bethmann-Holweg, az új német birodalmi kancellár a közel jövőben bemutatkozni szándékozik Ferencz Jósef ő felségének. Bár erre vonatkozólag még nem történtek határozott intézkedések, a hírek mégis nagy a belső valószínűsége és az új birodalmi kancellár bemutatkozása ő felsége előtt talán szeptember havában meg fog történni.

san, boldogan, mint egy illatos csipkefelhő, besuhogott Mme Jodelin.

— Mi az? Mi történt?

— O, mama... Mama... a férjem...

Nem fejezte be, de az anya ösztönyszerűleg mindent megértett és első pillanatban nem tudta elfojtani felháborodását. Gömbölyű vállait felhuzva, így szólt:

— Hagytad, hogy rajta kapjon? O, te kis ügyetlen!

Susanne tovább zokogott.

— No, no! Azért nem érdemes úgy sirni!

S gyöngéden, átérezve, rokonszenve az elkövetett hibát, keblére vonta gyermekét és a haját simogatta. A csoport bájos volt. Így átkarolva egymást, elragadóan egyformák voltak.

Jodelin mereven nézte őket.

Szemeiben őrvöngés ült, mintha husz év kínos fájdalma egyszerre tört volna ki. Homlokán mély ránc képződött. Felhőrgött, mint egy halálra sebzett vadállat:

— Ah! most már elég volt!... Hivány... Hivány...

S a feleségére rontott és megragadta a torkát. Fojtogatni kezdte, de egyszerre egy bizarr, szörnyű ötlet villant át agyán. A fekete hajfürtök közül szemébe tűnt, a bűbajos kis fülecske, a rózsaszínű kagyló, az örökké ifjú, mohó szerelem szimbóluma. És egyetlen, hatalmas harapással leharrapta...

— Legalább — hörgé — a leányodnak többé nem adhatok tanácsokat!...

Megfelebbezték a püspöki palota tervpályázatát.

A presbiteri határozat sérelme.

Mint előre jeleztük, a debreceni református egyházközség számos tagja, Polgár Dániel dr. ügyvéddel az élükön, felebbezéssel támadták meg a debreceni református egyház presbiteriumának azt a határozatát, amely Balogh Kálmán budapesti mérnököt bizta meg a református egyház bérpalotájának tervezésével. A felebbezés, amely az elmúlt héten jutott el Dávidházy Jánoshoz, a debreceni egyházmegye espereséhez, oda konkludál, hogy az egyházmegye semmisítse meg a presbiterium sérelmes határozatát, illetve változtassa meg akként, hogy a tervezéssel a műszaki bírálat eredményéhez képest, a többiek közül a feladat megoldásának tekintetében jóval kiemelkedő, „Pavlovits és Szilágyi“ debreceni műépítészek bizassanak meg.

Részletes, nagy alaposággal összeállított indokolásban mutatja ki a felebbezés: mennyire jogtalan és mennyire tarthatatlan a presbiterium határozata, mennyire megsértette a verseny-ajánlatban megjelölt azt a célt, hogy a feladat a legszakzszerűbben, a leggyakorlatiasabban s a legmodernebbül oldassék meg. A felebbezésben fölhozott indokok alapján egészen bizonyosra veszi a közönség, hogy az egyházmegye meg fogja semmisíteni a sérelmes határozatot és vagy a Szilágyi és Pavlovits céget fogja megbízni a tervezéssel, mint amely cég a szakértői vélemény szerint is minden tekintetben a legmegfelelőbb volt, vagy pedig újabb verseny-ajánlatot fog kiírni.

(Az egyház károsodik.)

A felebbezés először is arra mutat, hogy egy szakértő bizottságot ok nélkül diffamálni nem szabad. De különben is — mondja az indokolás általános része — a társadalomnak, az egyháznak, s a műszaki karnak is tartozunk azzal a kötelességgel, hogy a közvagyon közmegelegedésre fektessük be s biztosítsuk évi hozadékát s hogy ne tegyük lehetetlenné az országban, respective a városban a tehetségek érvényesülését s az elfogulatlan, igazságos bírálat érvényre juttatását.

Hát lehetséges volna az, hogy egy csaknem másfél milliós, monumentális építkezést, olyant, ahol a műszaki képzettségnek fényesen excellálni kell, — egy a versenyben utolsónak ítélte pályázónak, ki nem is építész, aki a szükséges műszaki ismeretekkel, gyakorlattal egyáltalában nem bírhat, aki, mint az egyháznál olvasható levél címjéből kitűnik: „Tervez vasbeton építményeket, vízépítkezéseket, alapozásokat, hidakat“ — ítéljen oda a presbiterium? Hát van garancia az ilyen terv gyakorlati kivételében, s van garancia benne az irányban, hogy nem károsítjuk meg vele az egyházat nem 16–20000, de 100 ezrek erejéig? Mi azt hisszük, hogy nincs s úgy érezzük, hogy egyházunk minden tagjának erkölcsi kötelessége az, hogy megóvja ily káros kockázattól egyházát akkor, amikor a mód erre kézen fekszik.

Azt mondja a szakértő bírálat, hogy jövedelmezőség tekintetében a legjobban megoldotta a kérdést a Pavlovits és Szilágyi cég, melynek terve a telek és a helyzetnek legelőkeltebb kihasználását mutatta fel s mégis teljesen elmellőztetett. Miért? Hiszen a legpraktikusabb pályázatnak fogalma takarja a legjobbnak a fogalmát is. Hiszen tudomásunk szerint a Pavlovits és

Szilágyi céget többi pályázóval szemben elfogadhatatlannak tartanak arra, hogy a munkát s m...

A részletes közli a felebbezés állított táblázatból kiviteli tervmán terv az összes legjövendőleges telekügyi cég részleg szemkorona építési jelent, vagyis 40000 a presbiterium get előidéző bizni a ki...

Felhasználás szerinti mennyiben van tüntetési belső építési szítésére. tész, hane nyeket, visított eddigi nagyobb f...

Egy tervéhez, feltüntetési, szabad a után alkalmasára, vagy vánni kell tését, hogy nek a terv ternek ter szerint, me így bírálh...

Az építési

Az pályázati takkal a k...

Az felölti részveendő, püspöki h...

Ha lágyi-féle a külön u...

Ha kiváló írá beépítése mikor kö...

A P...

az elszak...

kis udva beleütköz letbe am...

A püspök tetésben egy görbe gasságban beszűrőd...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Szilágyi cég minden tekintetben megüti a többi pályázók színvonalát: gyakorlati magas képzettségű egyének s nincs oka, nincs elfogadható semmiféle indoka sem a határozatnak arra, hogy miért hagyta el a legjobbakat s miért bizta meg éppen a legutolsót?

A részletekre kiterjeszkedve a felelősség közli a szakértő bizottság által összeállított táblázatot, amelyből kitűnik, hogy a kiviteli tervezéssel megbízott Balogh Kálmán terve a lehető legkedvezőtlenebb az összes beérkezett tervek közül, míg a legjövödelmezőbb ugy a hármast, mint négyes telekre vonatkozólag Pavlovits és Szilágyi cég terve. A különbözet jövödelmezőség szempontjából 3 százalék, ami 800000 korona építési összegnél évi 24000 koronát jelent, vagy ezen összeg 6 százaléka tőkésítve 400000 koronát egy összegben. Mégis a presbiterium ezen óriási anyagi veszteséget előidéző terv készítőjét óhajtja megbízni a kiviteli tervekkel.

Felszólítani sem lehetett volna igazság szerint Balogh Kálmánt tervezésre, a mennyiben a terv pályázati felhívásban ki van tüntetve, hogy három fővárosi és 2 helybeli építésszót szólnak fel a vázlatrajzok készítésére. Balogh Kálmán pedig nem építész, hanem mérnök, ki vasbeton építményeket, víziépítkezéseket, alapozásokat létesített eddigi működése alatt és ez lenne első nagyobb foku tervezési kísérlete.

Egy gipsz-modellt is mellékelte pályatervéhez, mely az általa tervezett utcát is feltünteti, ezen gipsz-mintát nem lett volna szabad a bíráló bizottságnak elfogadni, miután alkalmas a laikus közönség megtevése, vagy pedig az összes pályázóktól kívánni kellett volna a gipsz-modell készítését, hogy egyenlő külső hatásuk legyenek a tervek. A kereskedelemügyi miniszternek tervpályázatokra vonatkozó rendelete szerint, mely a hatóságokra kötelező, csakis így bírálható tárgyilagosan a tervpályázat.

Az építési program feltételei.)

Az építési program, melyet a terv pályázati felhívásban közöltek, a felszólítással a következőket tartalmazza:

„Az épület földszintjén a Hatvan utca felőli részen és a sarkon üzlethelyiségek tervezendők, míg az egyháztér felőli oldalon a püspöki hivatal és lelkész lakás, melyeknek úgy egymástól, mint a bérháztól elkülönített bejárattal lehetőség szerint külön udvarral kell birniok.”

Ha megtekintjük a Pavlovits és Szilágyi-féle terveket, láthatjuk, hogy ezek ugy a külön udvarok, mint egyébb kivánalmaknak teljesen megfelelnek. Az emeletre négy fölépcsőház vezet, továbbá személy- és teher-szállító liftek, a lakások világos és kellő méretű szobákkal, mellékhelyiségekkel vannak ellátva. Balogh Kálmán a Debreczeni Független Újságban elítélőleg nyilatkozik Pavlovits és Szilágyi által készített tervek homlokzati kiképzéséről. Ezen homlokzat igazi magyar stílusával mintegy jelképezni fogja a magyar reformátusságot és kellemesen fog elűtni a Nagytemplom komoly monumentális stílusától.

A Pavlovits és Szilágyi féle tervek egy kiváló irányeszméje, hogy a hármast telek beépítése után a négyes telek beépítése bármikor következne be, az így előállott épület egy egységes egészet képez. Ezen elv egyik pályázónál sincs ily tökéletesen megoldva. Másik igen nagy előnye, hogy bármely lépcsőházból megünnk fel az emeletre, az emelet bármely pontjára eljuthatunk a folyosókon és az átjárókon, amellet minden lakáshoz megvan a legközelebbi lépcsőház, melyből az illető lakás rövid uton elérhető.

A Balogh Kálmán terveinél a püspök az elszakított épületben kapna lakást oly kis udvarral, melynek létesítése alighanem beleütközik a városi építési szabályrendeletbe amellet ezen udvar közös használatu. A püspöki hivatal nincs közvetlen összeköttetésben a püspöki lakással. Tervez azonban egy görbe és keskeny utcát, 3 emelet magaságban, mely utcába napfény alig fog beszűrődhetni. A lakások ezen szűk sika-

torra néző ablakokkal értéktelenek. Ezen utca nem képez forgalmi szükségletet sem és a telekből mintegy 80000 korona értéket vesz el.

Igy a Pavlovits és Szilágyi terveinek annyi előnyük van, hogy még azon esetben is, ha a jövödelmezőség tekintetében nem vezetnének, a kivitel ezen tervek szerint volna létesítendő.

(A szakértők számításai.)

Balogh Kálmán a Debreczeni Független Újságban kijelenti, hogy a Pavlovits és Szilágyi féle tervek kiszámítását a szakértők helytelenül teljesítették. Ezen nyilatkozat egyedül szükségessé teszi, hogy a presbiterium határozata megsemmisítették és hogy független szakértő bizottság elé terjesztessenek az összes tervek, mely számításukat ujonnan eszközözi, mert feltételezhető ez esetben, hogy még más hibák is történtek.

A fölébvezés hangsúlyozza még, hogy ezeken kívül sok-sok hibái, eljárási szabálytalanságai vannak az egész tervezeti pályázat vezetésének s befolyásának, melyekre azonban kitérni nem akar.

Apponyi és a zsidók.

30 ezer korona a kormány támogatásáért.

Érzik a választások szele.

Amióta a koalíció hatalomra jutásával Apponyi Albert gróf áll a kultusz-tárca élén, azóta a magyarországi zsidóságnak minduntalan panasza van a vallásügyi kormány ellen, melynek döntései és határozatai sűrűn sértik a zsidó hitközségek autonómiáját és létérdekeit. Ujabban azonban a zsidóságra nézve kedvezőbb felfogás kezd érvényre jutni az izraelita ügyek elintézésénél. Ezt a fordulatot Mezei Mór, az országos izraelita iroda elnöke a községkerületi elnököknek folyó hó 15 én tartott ülésén hivatalosan is bejelentette, mondván a többi között a következőket:

— A vallásügyi kormány legilletékesebb tényezői e napokban sajnálatukat nyilvánították, hogy a minisztérium illető osztályának vezetője a zsidó ügyet összekuszálta és hogy zavaros és pedáns rendelkezései a zsidóságban oly nagy elkeseredést szültek. Ez sem a miniszter, sem az államtitkár intencióinak meg nem felel, sőt ezeknek törekvése egyenesen odairányul, hogy a közigazgatás terén felmerült és éppenséggel nem politikai okokból eredő nehézségek eltávolításának és hogy a zsidóügy az egész felekezet megalégedésére mielőbb megoldást nyerjen. Ennek egyik, habár szerény jele, hogy a zsidó felekezet részére meghatározott 90.000 korona államsegély az 1910 évi költségvetésben 120 ezer koronára fog felemeltetni. A kormány méltányolja a zsidóság hazafias, művelt és áldozatkészségre mindenütt előjáró részének törekvéseit és ezt már a közeli időben kifejezésre is juttatja.

Az ország zsidósága ezeket a biztató kijelentéseket bizonyára megnyugvással fogja fogadni. Mi nem kutatjuk a kultusz-kormány-nál beállott nézetváltozás okait, elég ha konstatáljuk, hogy a minisztérium elismeri az elkövetett hibákat és azok jóvátételét megígéri.

Az izraelita ügyeknek Makay Béla dr. osztálytanácsos az előadója a kultuszminisztériumban. Az összes sérelmes intézkedéseknek ez az ur volt a megalkotója. Bizonyosra vehető, hogy a hivatalos desavü után Makayt eltávolítják az izraelita ügyek éléről s

olyan osztályba helyezik, ahol nem foglalkozik továbbra is a zsidókkal.

Zsidó vezető körökben azt hiszik, hogy Apponyi pálfordulása arra vezethető vissza, hogy a kormány a küszöbön álló választásokra a zsidókat meg akarta nyerni. Ennek a feltevésnek meglehetősen alapja van, annál is inkább, mert politikai körökben biztosra veszik, hogy ez a kormány a válságot új választásokkal akarja megoldani, csak így képes magának egy fegyelmezett többséget szerezni.

Véres zendülés Máramarosban.

Harc egy rendjel miatt.

Agyonlították két testvért.

Aknasugatagról jelentik, hogy Szerfalva községben véres összeütközés támadt a csendőrök és a község lakosai között.

Szebene Péter aknasugatagi csendőr a múlt héten elvesztette katonai érdemjelét, melyet a király hatvan éves jubileuma alkalmából kapott. Az Aknasugatagtól alig pár kilométerre fekvő Szerfalván cirkált Böhm János csendőrvezető ez Szebene Péter csendőr, miközben arról értesültek, hogy Szebene érdemjelét egy szerfalvai oláh legény, Germán Lőrinc megtalálta. A csendőrök erre maguk mellé vettek egy községi esküdtet s bementek a Germán-család lakására s ott felhívták Germán Lőrincet, hogy adja át a talált érdemjelet. A Germán-családnak már több ízben volt dolga a csendőrökkel s az ebből származott ellenszenvből kifolyólag halálos ellenséggé váltak a jövevényeket.

Itt az érdemjel a mellemen — mutogatva Germán Lőrinc büszkén — de nem kapjátok meg kutyák!

Mikor e hetyke beszédre Szebene Péter le akarta venni a hetvenkedő legény melléről az érdemjelet, a Germán-familia nagy lármát csapott s kaszát, kapát, vasvillát kapva, megtámadta a csendőröket. A szomszédos korcsmából pedig segítségül hívták az ott pálinkázó barátokat s azokat is felszerelve támadó eszközökkel, a csendőrök ellen támadólag léptek fel.

A csendőrök, miután a dühös emberek többszöri felszólításra sem oszoltak szét, kardot rántottak s így próbáltak védekezni. Ekkor Szebene csendőr megbotlott s a földre esett. A fellázadt emberek ekkor a földön fekvőnek estek s már már a fölkoncolás veszélye fenyegette, amikor Böhm csendőr-vezető lekapta fegyverét s hogy a társa életét s a magáét megmentse, egymásután ötször elsütötte. Az egyik lövés Germán Lőrincet szíven találta s azonnal meghalt, négy lövés pedig a bátyját, Germán Vasszilit sebezte meg halálosan. A vér láttára a többi támadó szétfutott.

Aknasugatagról azonnal a szorongatott csendőrök segítségére indult Román csendőr-vezető Barlabás pénzügyőri szemlésszel és Csatári vigyázóval. Eppen jókor érkeztek, mert a fellázadt s a vasárnap délutáni pálinkázástól felhevült állapotban lévő szerfalvai nép ismét támadást intézett a csendőrök ellen. A csendőrök a lázadók közül hármat e fogtak s a többi ellen is nyomozat indult meg. A letartóztatottakat bekisérték a máramarosszigei királyi ügyészség fogházába.

Megalakul az új perzsa minisztérium.

A lefegyverzett katonák.

Teherán, július 19. A szilkhori katonák lefegyverzése bizonyos nehézségekkel jár. E katonák részben zergendekben táboroznak, amely az orosz követség itélkezési hatáskörébe tartozik. Hírlik, hogy a nacionalisták kérik fogják az orosz követség hozzájárulását a katonákkal folytatandó tárgyalásokra, amennyiben ezek állandóan veszélyeztetik a közrendet.

Teherán, július 19. Mustofi el Memelek pénzügyminiszterrel, Firman herceg igazságügyminiszterrel vezetett ki.

London, július 20. Teheránból táviratozzák: Efraim Szaidot, aki a forradalom alatt egy örmény csapatot vezényelt és aki származására nézve törökországi örmény, teheráni rendőrfőnökké nevezték ki. Első dolga az lesz, hogy felkutassa a fosztogatók rejtekhelyeit és őket kényszerítse arra, hogy az elrabolt holmikat tulajdonosaiknak adják vissza. A harc első három napján a sah hívei fosztogattak és garázdálkodtak a városban, míg a rendőrfőnök katonákból külön rendőrcsapatot nem alakított. A sah csapatai még nem engedték magukat valamenynyien lefegyverezni és a sah maga se mondtott még le minden reményről arra nézve, hogy uralmát valami módon még mindig visszaállíthatja.

Iskolai értesítők.

IV.

A református főgimnázium értesítője.

A debreceni református főgimnázium értesítőjét az elmúlt iskolai évről vaskos kötetben állította össze a főgimnázium kiváló igazgatója, Karai Sándor. Az értesítő élénk értékes tanulmányt közöl Nyári Béla főgimnáziumi tanár az újabb természettudományi elméletekről.

Az intézet rendkívüli tantárgyaként tanították a francia nyelvet (Nagy Zsigmond dr.), a gyorsírást (Török Péter), az egészség-tant (Trocsányi Béla dr.). Mint rendkívüli tantárgyat említi az értesítő a katonai képzést, amelynek anyaga a következő volt:

A VII. osztályban: egyszerűbb katonai test és rendgyakorlatok, fegyvertöltés, tüzelelési fogások, a katonai fegyver ismertetése, kezelése és rendbentartása, célbalövés. A haderő szervezete és a népre való nevelő hatása.

A VIII. osztályban: ugyanaz, mint a VII. osztályban, ezenkívül a katonai gyakorlati szabályzat, a lőtudás és a fegyverutasítás fontosabb határozmányainak az ismeretése.

Tanár Buzás Miklós m. kir. honvédszázados vezetése mellett a VII. osztályban Erdélyi Béla hadnagy, a VIII. osztályban Engesszer József hadnagy.

Érdekes a gyűjtemények gyarapodásáról szóló kimutatás. A főiskolai nagykönyvtár az 1908-9 iskolai évben 1069 művel 1602 kötetrel gyarapodott. A könyvtár állománya 1909. évi június 16-án: 103.776 mű, 127.826 kötetben.

A főiskolai népgyűjtemény áll 117, a szoborgyűjtemény 11 darabból. A éremgyűjtemény 5 darabbal szaporodott, a régiségtár állapota nem változott, a tanári kézikönyvtár áll 501 műből, az ifjúsági könyvtár állománya 2027 mű, a szegény tanulók könyvtárállománya 2027 mű, a szegény tanulók könyvtárállománya 1000 darab. Ezen kívül szép történelem-földrajzi szertárral, szépművészeti és klasszika-filológiai muzeummal, gazdag természetrajzi muzeummal, jól fel-

szerelt fizikai-, rajz- és tornaszertárral bír a főgimnázium.

Beszámol az értesítő az ifjúsági egyesületek, mint az önképzőkör, ifjúsági gyülekezet, tornakör, zenekör és vegyes énekkar működéséről.

A tanulók száma 620 volt, akik közül vizsgálatot tett 586 tanuló. Jeles előmenetelű volt 52, jó előmenetelű 114, elégséges előmenetelű 364 növendék. Egy tárgyból elégtelen osztályzatot kapott 80, két tárgyból 16, több tárgyból 30 növendék. Jutalmazott tanuló volt 40, segélyezett 192, ösztöndíjas 147, féltandíjas 152, negyed tandíjas 31 és tandíjmentes 88 tanuló.

Ez évben két tanulmányi kirándulást rendezett a főgimnázium, egyet Felsőmagyarországra, egyet a Hortobágyra. A felsőmagyarországi kiránduláson 83, a hortobágyin 98 tanuló vett részt.

Jelentős ujtítás lesz a főgimnázium életében az osztatlan tanítási idő behozatala a jövő tanévtől kezdve. A délutáni tanítás kiküszöbölése már minden középfokú debreczeni tanintézetben megtörtént és az egyfolytában való délelőtti tanítás mindenütt bevált.

A főgimnázium zászló-alapja 635 kor. 14 fillérré emelkedett.

Az értesítő kimerítően ismerteti az új főgimnázium építési ügyét. Pecz Samu műegyetemi tanár és építész elkészítette a részletes terveket és költségvetést. A költségvetés végösszege 978.768 korona. Ebben az összegben azonban nincs benne a telek 230 ezer korona ára és 146.818 korona költsége.

Utazási törvények.

*

Tekintettel arra a körülményre, hogy most az emberek, nyaralás örvén, ide oda utaznak, bizonyos egyöntetűség és célszerűség elérése végett bátorodom saját hatáskörömben az alábbi pontozatokba foglalt szabályzatot rendeleti uton kibocsátani.

1. Azok, akik a menetjegy egész árát megfizetik, harmadik osztályon utazhatnak.

2. Féljegy váltására jogosító igazán zánynyal második osztályon kell utazni.

3. Szabadjegy csak első osztályra szól. Sőt, akiknek nincs szabadjegyük, az is ülhetnek be az elsőosztályú kupéba.

4. Szabadjegy céljaira egy vöröstáblájú notesz használható, mely 30 filléren az összes papírkereskedésekben kapható. Az ember gyorsan felmutatja, de még gyorsabban zsebrevágja és hanyagul rámondul a kálá uzra: „Szabadjegy”.

5. Akik Debreczenből Budapestre mennek, mindjárt átszálló potyajegyet szerezzenek, mely érvényes az itteni színházakba, a villamosokra, a cirkuszba is.

6. A szállodában légy goromba és köve-elődöz. Mondjilyeneket: „Mit? Ez a szoba tizenöt korona? Hiszen ebben a szobában tegnap öngyilkosság történt. Adok három koronát”. Beleegyeznek inkább, csak hogy halgass.

7. Az elutazáskor való borra való rohamtól a következőleg menekülhetsz meg: Összecsomagolsz. A szobád árát kifizeted és azt mondod, hogy még csak egy félóra múlva indulsz. Aztán elküldetsz egy hordárt a podgyászodért. A hordár kap egy koronát, tiszta haszon husz korona.

8. Ha a kupéban a cipődet leveted, legyen benned annyi illendőség, hogy a cipőt állítsd ki a kupé folyosójára, a szakasz ajtaja elé. Senki sem fog hozzád bejönni.

9. Abbáziában ne beszélj franciául, mert megtudják, hogy magyar vagy és dupla árakat számítanak fel.

10. Viselj Jäger ruhát, szakállat és cugos cipőt, akkor azt hiszik, hogy német tanár vagy és nem mernek megnyuzni.

11. Honfitársaid nyakába külföldön ne borulj, mert azt hiszik, hogy kölcsön akarsz tőlük kérni.

12. Vagy ők kérnek tőled kölcsön.

13. A külföldi anizskártyákat vásárolj meg itthon, mert itthon sokkal olcsóbbak.

A kis leány becsülete.

A nyolc éves panaszos és a tíz éves vádlott.

Hogyan ítél a gyermekbíró.

A kis játzó szobától a komoly tárgyaló teremig igazán egy kissé hosszú séta. Ugyancsak nem mindennapi dolog, ha az apróságok a tata-mama játék közben ejtett sérelmeket a bíróság elé viszik orvosolni. Végtelenül bájos az a kis história, amely ma a budapesti gyermekbíró előtt igazán „lejátódott”.

Egy alig nyolc éves kis leány állott ma mint panaszos a bíróság előtt. A vádlott egy tíz éves fiúcska volt, aki elkövette azt a hűtlen bűnt, hogy megrágalmazta a leány anyjának női becsületét. Az ügyet a gyermekbíró tárgyalta, amely nemrég azal a kérelemmel fordult a lapok szerkesztőjéhez, hogy a kiskorú bűnösök neveit ne írják ki.

Wiener bíró felszólítására a panaszos leányka, elég értelmesen, a következőképp ismertette panaszát:

Együtt játszottunk az Amazon-utca melletti téren. A Károly volt a papa, én pedig a mama. Alig játszottunk néhány pillanattig, midőn rámtámadt.

— Hogy merted tünni, hogy a Feri megcsókoljon — mondotta. Tudtam rólad, hogy rossz lány vagy, de most már látom, hogy szereted is van. Pfüj, szégyeld magad.

— En sirva fakadtam, de ő tovább szidott. Elnevezett mindennek és ráadásul megeibálta a hajamat. Én elmondottam az esetet a mamának, aki ügyvédnek adta át a dolgot.

— Kívánja a vádlott megbüntetését? — kérdezte a bíró.

— Hogyne. Az én becsülete nem arra való, hogy labdázzanak vele — felelte erőlyesen a leány.

— Nos, mit szólna a vádhoz — kérdezte most már a bíró a fiút.

— Azt, hogy én saját szememmel látam, hogy az Ilus csókolódzott. Már pedig ez nem illik. Az én hugom már nagy leány s amikor a mama rajtakapta, hogy csókolódzik, még különbeket mondott neki.

— De neked mégsem lett volna szabad az Ilus így megsérteni.

— Hogy ne lett volna szabad, hisz én az ura voltam. Tessék kihallgatni a Weisz Rudit, ő esketett bennünket össze. A feleségemnek csak szabad megmondani a véleményemet.

— Ha nagy leszel, szabad, de ilyen gyerekek, mint te vagy, jól kell ragát viselnie, mert másképpen a börtönbe kerülés.

— Igen, tessék csak őt becsúatni. Megérdemli — szölt közbe a leány.

A bíró azonban a megtorló büntetés helyét:

hogy kibék dacosan, b de mérge pedig megb szüntette.

A fu leányt és el

Japán aljauhelyk télye lesz a nako, a tok nője s társu hely város l japán író k előadni Tea rabok közve lesz, de a d kölcsi tanus a nyelv ism Hanakon ki a tagjai. Az a belépőjegy lamivel mag mire nézve tást. Az el enged arra, estén telt h háznak. Így nem tréfa s lép. Ilyen n történhetik, mény is.

— Az ből táviratoz ralása közbe keresni öfels

— Vár gon. A váro ságon vanna és Vargha E Vargha dr. aljegyző, Sz dős István d

— A b dósítónk távi bán ma délel niszteriumba ügyekről refe

— Kilt miniszter Tó nitókat a né talmazására sükbe is bes tette, melyet kapni.

— Gal recenben.

Egyesület, m gyarország g denféle kufán ismét arra a évvel állott vidéki város egyesületeke már megtört Debrecenben egyesület. A cenbe érkeze galambtenyé nyasaink és tője is. A ga gyült Partha országon, de hogy valódi rén. A meg Komlóssy Mi tittárrá Mili vágó Józsefe

— Váro féláru jegy a rendezett t tanácsnokain

hogyan kibékítette a két gyereket. A fiu nagy dacosan, ökölbe szorított kezekkel, halk, de mérges hangon bocsánatot kért, a leány pedig megbocsátott s a bírót az eljárást megszüntette.

A fiu kint a folyosón jól hátbavágta a leányt és elfutott.

Színház.

Japán drámai színtársulat Sátoraljaújhegyben. Folyó hó 25-én érdekes estélye lesz a sátoraljaújhegyi Tháliának. Hanako, a tokiói császári színház drámai hősnője s társulata mutatkozik be Sátoraljaújhegy város közönségének. A társulat Lvi-fu japán író két egy felvonásos drámáját fogja előadni Teaházban és Otake címmel. A darabok közvetítési nyelve természetesen japán lesz, de a drámák menetét, cselekvését, erkölcsi tanúságát megérteti az előadók játéka a nyelv ismerete nélkül is. A társulatnak Hanakon kívül Cho Cho-San, Muracara Sato a tagjai. Az érdekesnek ígérkező előadásra a belépőjegyek a rendes színházi árnál valamivel magasabb áron vásárolhatók meg, mire nézve a falragaszok adnak felvilágosítást. Az előzetes érdeklődés következtetni enged arra, hogy az érdekes japán drámai estén telt háza lesz a sátoraljaújhegyi színháznak. Így írja ezt Zemplén. Lehet, hogy nem tréfa s Hanako Sátoraljaújhegyen fellép. Ilyen nagy melegben sok minden megtörténhetik, még ilyen nagy művészi esemény is.

HIREK

— **Az angol király Ischlben.** Bécsből táviratozzák: Edward angol király nyaralása közben augusztus tizedikén fogja felkeresni öfelségét Ischlben.

— **Városi tanácsnokok szabadságán.** A városi tanács tagjai közül szabadságon vannak Oláh Károly, Szabó Kálmán és Vargha Elemér dr. tanácsnokok. Oláh és Vargha dr. tanácsnokokat Tóth Emil dr. aljegyző, Szabó Kálmán tanácsnokot Hegedűs István dr. aljegyző helyettesíti.

— **A bán Budapesten.** Budapesti tudósítónk táviratozza, Rauch Pál báró horvát bán ma délelőtt Budapestre érkezett s a miniszteriumba ment fel, ahol a horvátországi ügyekről referált.

— **Kitüntetett tanítók.** A katuszminiszter Tóth László és Herczeg János tanítókat a népnevelés terén elért sikerük jutalmazására évi 200—200 horona, a fizetésükbe is beszámítható jutalomban részesítette, melyet minden évben meg fognak kapni.

— **Galambtenyésztő egyesület Debrecenben.** Az Országos Galambtenyésztő Egyesület, melynek az a célja, hogy Magyarország galambtenyésztését, melyet mindenféle kufárok már-már tökre silányították, ismét arra a nivóra emelje, ahol ezelőtt 15—20 évvel állott — elhatározta, hogy nagyobb vidéki városokban fiók galambtenyésztő egyesületeket állít fel. Aradon, Temesváron már megtörtént, e hó 18-án vasárnap pedig Debrecenben alakult meg a „Galambtenyésztő egyesület.” A megalakulás aktusára Debrecenbe érkezett Parthay Géza, az országos galambtenyésztő egyesület elnöke, a „Szárnyasaink” és a „Zoologiai lapok” szerkesztője is. A galambtenyésztők lelkes csoportja gyűlt Parthay köré, akiről nemcsak Magyarországon, de a külföldön is el van ismerve, hogy valódi szaktekintély a galambászat terén. A megalakult fiókegyesület elnökké Komlóssy Miklóst, alelnökké Hernády Lászlót, titkárrá Militzky Istvánt, pénztárnokká Sívágó Józsefet választotta meg.

— **Városi és községi tisztviselők töláru jegykedvezménye.** E kedvezmény a rendezett tanácsu városok polgármesterén, tanácsnokain, rendes fizetéses jegyzőin, tő-

ügyészen, rendes fizetéses ügyészein, rendőrkapitányán, alkapitányán, rendőrtisztjein, rendőrhadnagyain, rendőrfelügyelőin, árvaszéki tlnökein, pénztárnokain, adóivatali és adóbehajtási főnökein, adófőtisztjein, adópénztári tisztjein, adótisztjein és adóvégrehajtóin kívül kiterjesztett a tényleg szolgáló községi és körjegyzőkre s a velük rendszeresített állásban önálló hatáskörrel, egyenlő minősítéssel és felelősséggel dolgozó okleveles jegyzőkre; családtagjaikra nem. Szomszédos forgalomban a rendes menetdíj, ille öleg a mennyiben a távolsági forgalom első szakaszának kedvezményes menetdíja olcsóbb, ez fizetendő. Egy koronás postai levéljegy ragasztandó a két sajjákezeléssel aláírt vizitfényképpel felszerelt, a polgármester (jegyzőknél az alispán) által látamozandó kérvényre, amely augusztus 31-ig adandó be a Máv. igazgatóságához az arcképes igazolvány kiállítására iránt. Jövőre legkésőbb az előző év december 31-ig, illetőleg a választást vagy kinevezést követő hónap végéig adandó be a kérvény, a kedvezmény azon évre való elvesztésének terhe mellett.

— **Nincsenek felebbezések.** A június hó 25-én tartott közgyűlésnek több nagy fontosságú határozata van. Ugy hallatszott a városban, hogy több határozatot, különösen a helyi vasútnak villamossá való átalakításáról szóló határozatot, egyes városatyák még fognak felebbezni. A felebbezések határideje azonban tegnap lejárt s a városhoz egy felebbezés sem érkezett be.

— **A nógrádi milliók.** A néhai Wohl Hermann hagyatéka ügyében az újrafölvétel ellen Vázsonyi Vilmos dr. védő tudvalevőleg felfolyamodást adott be a királyi ítélőtáblához. Az ügy tárgyalását holnap kezdi meg az ítélőtábla szüneti tanácsa Baumgarten tanácselnök elnöklésével.

— **Küldöttség a szolnoki hid érdekében.** Budapestről táviratozzák, hogy a kereskedelemügyi minisztériumba ma egy szolnoki polgárokból álló monstre küldöttség tisztelgett Sztéryny József előtt s arra kérte az államtitkárt, hogy támogassák a szolnoki hid felépítésének ügyét. Az államtitkár támogatását megígérte.

— **Elfogott kéjgyilkos.** Székesfehérvárról táviratozzák, hogy Alsó Sikula pusztán borzalmas kéjgyilkosság történt. Egy Pozsonyi Lajos nevű síhedert fogott el a csendőrség, aki egy Katona Róza nevű perditát szeretkezés után rettenetesen megcsönkította, összevissza szurkálta s mikor a lány már halott volt, ott hagyta. A csendőröknek azt vallotta, hogy valami ellenálhatatlan vágy sarkálta őt arra, hogy a lányt ilyen borzalmas módon kivégezze.

— **A szőlők veszedelme.** Megemlékeztünk arról a nagy veszedelemről, amely a Debrecen e vidéki szőlőket érte. Csak az elmúlt hetekben Hadházi, Sámsonról aggasztóan komoly hírek érkeztek, hogy a peronoszpóra és a lisztharmat milyen pusztítást visz véghez a szőlőkben. Nagyváradról táviratozzák most, hogy az ottani szőlőtermést is csaknem elpusztította az új, még eddig alig ismert betegség. A szőlőbirtokosok már régebben megtettek minden lehetőt a baj elhárítására, de bizony nem nagy eredménnyel. A védekezésről vasárnap számolt be Nagyváradon Molnár Imre dr. a hegyközség elnöke a szőlőbirtokosoknak. Az ülésen Molnár Imre dr. előadta, hogy mihelyt a baj nyomai jelentkeztek, azonnal intézkedett, hogy a bihardioszegi vincellérskola és a földmívelésügyi miniszter megtegyék a kellő óvintézkedések t a vész el-

hárítására. A miniszter szakértője három napon át időzött Nagyváradon és megállapította, hogy a szőlők pusztítója az ugynevezett fűrtperonoszpóra, amely ellen szénkénporpermetezéssel kell védekezni. A baj eddig már annyira elharapódzott, hogy nagyon szomeru kilátások vannak a szüretre.

— **A debreceni énekvezér sikere.** A Magyar Ref. Énekvezérek Egyesülete Beregszászban f. évi július 15-én tartott rendkívüli közgyűlése alkalmával a ref. templomban nagy hangversenyt rendezett. A hangversenyen Beregszász város és vidéke nagy számmal vett részt. Karácsony-est számát a kiváló szerzőnek, Szügyi Józsefnek finom orgonakisérére mellett énekelte Nagy András debreceni énekvezér. A debreceniek híres hangú énekvezére kellemesen csengő baritonjával nagy és megérdemelt sikert aratott a páratlan szépségű darabbal.

— **Érettségiző nagymama.** Egyik párisi gimnáziumban a minap egy hatvanöt éves nő jelentkezett az érettségiző-bizottság előtt. Életírásában elmondta, hogy anyja egy nőnek, aki már öt évvel ezelőtt elnyerte a doktori fokozatot, továbbá hogy ugyanabban a gimnáziumban, amelyben most ő érettségizni készül, az unokája fölvételi vizsgálatra jelentkezett. Jeanne Duprés a jelölt neve s a Sorbonne egy volt tanárának özvegye. Negyven esztendei házassága idején férje mellett annyira összeharatókozott a tudománnyal, hogy ura halála óta semmi egyébhez nem érzett kedvet. Egy egyetemi hallgatótól bámulatos könnyűséggel megtanulta mindazt, amit a gimnáziumnak tanzterve megkövetel. A matematikával olyan játszva végzett, hogy sok fiatal agy megirigyelhetné érte. Eppen csak a görög nyelv okozott neki némi nehézséget. Duprésné az érettségi vizsgálatot fényes sikerrel kiállotta s most az orvosi tudománynak készül szentelni magát. Sőt abban reménykedik, hogy vejével, aki ismert nevű nőorvos, valamikor közösen klinikát alapíthat. Duprésné különben nem az egyetlen nő, aki meglett korában érettségi vizsgálatot állott. Berlinben él Huch Ricardának, a jeles német írónőnek testvérhuga, aki szintén ily későn adta fejét a tanulásra. A lánya már doktor volt s több unoka vidította föl aggkorát, amikor az ezüstös haju nő nekiment és meg is állotta az „érettség” próbáját.

— **A bileki mars emléke.** Bilekből táviratozzák: Az itteni helyőrség ma kegyeletos gyászünnepelet tartott abból az alkalmából, hogy most van hatodik éfordulója a gyászos bileki marsnak, mely alkalommal tizenöt magyar katona pusztult el. A szegény bakákat akkor közös sirba temették. A sir fölé most márványtáblát tettek ezzel a felirással: Meghaltak, kötelességük teljesítése közben!

— **Élve eltemetett család.** Nápolyból táviratozzák: Vasárnap este a St. Vitus-utcában beomlott egy háromemeletes ház tetőzete, áttörte a mennyezeteket a földszintig és maga alá temette Flanti cipész családját, mely vacsoránál ült. Tűzoltók és katonák a romok alól a házaspárnak és két fiúnak holttestét húzták elő. A családhoz tartozó leány könnyen megsebesült.

— **A vak kapitány szerelme.** Különös leányrablási esetnek érkezik híre Palermóból. Egy Marcianete nevű fiatal olasz katonatiszt elvesztette szemévilágát. A szerencsétlen nem bírta elviselni a magános életet s minthogy egyéb módja nem kínálkozott, elhatározta, hogy erőszakosan kerít magának asszonyt. Caltabellotta, szicíliai városban élt Marcianete; főbérlet néhány kecskepásztor, akik nyájukkal körülfogták a kutat, amelyhez a város szépei este ki kijártak vizért. A leányok körül voltak kerítve s nem menekülhettek, amikor a vak ember mint egy megdühödött faun vetette magát rájuk. Egyiküket felragadta, a vállára kapta s egy pásztor vezetésével kivitte a campagnára.

Bár azonnal csendőrök indultak utána, mind máig nem sikerült kinyomozni és elfogni a vak leányrablót.

— Haldokló asszony az országuton.

Kiss Andor debreczeni lakos ma az *Ujföldön* egy jól öltözött asszonyt talált, aki, láztól gyötörve, szörnyű kínok között fetrengett a földön. A szerencsétlen nőt a szél ütötte s negyven fokos izzal feküdt az országuton. Haldokolva vitték be ma a debreczeni közpórházba s valószerű, hogy nem is éri meg a reggelt.

— **Eladó város.** Londonból jelentik, hogy Higham Ferrers angol városka lakosága nagy izgalomban van. Van is rá oka, mert legkomolyabban fenyegeti a veszedelem, hogy városát, vagy legalább is a nagyobbik részét elárverezik. A város nagyobb fele ugyanis Fitzwilliam Carl tulajdona, aki egymaga 150 háznak a birtokosa Higham Ferrersben Fitzwilliam lord nemrég elhatározta, hogy eladja telkeit és házait.

— **Megölte a nagyapját.** Bajáról táviratozzák: Három nap előtt a szomszédos Sükösdön halva találták Koossai Szabó Józsefet, a törzstől elvágott fíjjel. Előbb politikai gyilkosságra gondoltak, mert Szabónak, aki községi tanácsos, sok ellensége volt. Tegráp a csendőrségen a meggyilkoltinak két unokája, egyik 18, a másik 10 esztendő s bejelentették, hogy nagyapjukat megölték mert őket az örökségből kitagadta. A fiatal gyilkosokat tartóztatták.

— **Elhárított vasuti baleset.** Aradról táviratozzák: A Tövis felől vasárnap délután érkezett 603. sz. gyorsvonat majdnem összeütközött a 609. sz. tehervonat egy részével. A tollatásnál a tehervonat ugyanis a gyorsvonat sineire tévedt és a két vonat egymással szembe került. Kiss Dániel, a gyorsvonat mozdonyvezetője alig két lépésnyire a tehervonattól birtelen fékezett és megállította a vonatot.

— **A gyermekjáték vége.** Kiss Bálint debreceni gépész jelentést tett a rendőrségen, hogy egy Kokas István nevű tizenhét éves kamasz gyerek a kerítésen át köveket dobált Pereces-utca huszonhárom szám alatti házába, a köveknek egyike négy éves Ilonka leányát fején találta, aki súlyosan megsérült.

— **A himlő bacillusa.** Rio de Janeiroból jelenti egy távirat, hogy Oswaldo Cruz, az egészségügyi hivatal vezérigazgatójának kijelentése szerint a vezetése alatt álló intézet három orvosa fölfedezte a himlő bacillust. Az orvosi világ kétségtelenül a legnagyobb érdeklődéssel fogadja ezt a hírt, mert a himlő bacillusnak kiderítése korszakos emény volna. A Rio de Janeiroi orvosok még nem árulták el fölfedezésük titkát, sőt a dolog nincs is kellőképpen kipróbálva. De mindenesetre egy rendkívül érdekes eseménnyel kell itt számolni az arra bivatottaknak, mert ha valóban megtalálták a himlő bacillust, az az orvostudományok újabb diadalmát jelenti.

— **Aratósztrájk.** Makóról táviratozzák: A csanádi püspökség lellei birtokának ugynevezett Sándor-majorában aratósztrájk tört ki. A kevéssel előbb történt jégverés következtében negyvenkét arató munkás csak azzal a feltétellel akart munkába állni, ha újabb szerződést kötnek velük. Theisz Géza főszolgabíró kiment a helyszínere s felszólította a munkásokat, hogy joggal cselekedetükkel ne kényszerítsék arra, hogy karhatalmat vegyen igénybe. A felszólításnak meg lett az eredménye. A munkások lemondtak követelésükről és újból munkába állottak.

— **Elmebeteg rablógyilkos.** Aradról táviratozzák, hogy a temesmegyei kilencszerez fojtogató rablógyilkos egyik tettesét,

Kádas-Hável Jenő volt kereskedősegédét az aradi fogházban az orvosok megvizsgálták és megállapították róla, hogy *őrült*. Az igazságügyi orvosi tanács az orvosok véleményét megerősítvén, Kádast ma a gyulai tébolydába szállították.

— **Arany Bika Mulató.** A mi leírásunk halványan tudja csak visszaadni az estéről-estére zsúfolt Arany Bika mulató pompás műsorát. Mit mondjunk újat és szépet Baumannról? Ha ő minden este felül is mulja önmagát, a mi dícsérő szavunk már nem foko ható. Az ő művészetével szemben egy-egy Pókainé vagyunk; nem tudjuk, hogy akkor szeresük-e jobban, amikor mint a „bájos baroness”, királynői liliomként díszel, vagy a pesti balek interpretálásában, vagy az „Esküvő” előadása közben. Ő Baumann, ve'e szemben tehetetlen a kritika. A publikum este 9 órától éjfélig nevet és tapsol. És a távozók ajkán felhangzik a siker fokmérő kitörése:

— Ez az! — egy mulató.

— **Itt van a zivatarok időszaka, hatalmas zillamok lobognak az égbolton, embert és vagyont veszedelemmel fenyegetve.** Csak a megbízható villámhárító berendezés nyújt ellenük védelmet, amelyet legjutányosabban felszerel és kipróbál Földvári L. első elektrotechnikai gyár és vállalat Kossuth-u. 1. Telefon 168.

— **Kugler Gerbeaud** cukorkák főrákára Kontsek Gézánál.

— **Györfy Sándornál Simonffy-utca 2. szám alatt, üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak. Berendezés eladó.**

— **Tárczák, kiegészítők, keretek és más díszmunkák kaphatók és megrendelhetők** Antalffy Ferencz könyvkötő bőrdíszművesnél Piacz u. 31.

— **Fényképészeti készülékek és kiegészítők kaphatók** legolcsóbb árban Thaisz Arthur papírkereskedésében.

— **Használt tankönyvek** már most kaphatók Antalffy Józsefnél, Piacz-u. 44.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(77.) Irta: **Vértesi Arnold.**

Lázasan dobogott a fiúnak szíve, a mint kezében tartotta a karika gyűrűt. A föllobbanó gyűrűlet fejébe kergette a vért.

Ah tehát ez az a gyűrű, mely elfoglalja atyjának ujján a helyet, melyet egykor kedves anyja jeggyűrűje foglalt el! Sima kerek arany, ép olyan, mint amaz volt s mégis mily rettenetes különbség!

Végtelen gyűlöletet érzett Pali e perczben az idegen nő iránt, ki anyjának helyét foglalta el. Sohasem látta, még csak arczképét sem látta, hanem gyűlöletesnek képzelte.

Kezében forgatta a gyűrűt s a világosság elé lépett vele a lugas elejére; belenézett s elolvasta a belső kerületén a fölírást. Francia volt.

De azon pillanatban a mint szeméj e köriratra vetette, elsápadt s úgy érezte mint-ha feje szédülne.

„**Marina de Fehér. 2. d'avril 1866**”
Káprázó szemével még egyszer átolvasta, aztán újra még egyszer. Azt hitte, esztét veszté mindjárt. Mintha csupa tüzes betűkből állt volna a körirat, úgy villogtak, kápráztak szeméj előtt.

„1866 april 2-án.” De hisz n akkor Eszter még élt, azután félévig élt, — és nem voltak törvényesen elválasztva.

— Oh anyám! — suttogá a fiú, égő fejtét a lugas hús zöld galyaira hajtva. — Oh istenem tanácsoldj, mit tegyek!

Hideg veríték gyöngyözött homlokán. Az irtózatos fölfedezés, melyet teit, gyermeki ereje fölött valónak látszott.

A gyűrűn levő évszám nem jelenthet

esyebet, mint az esküvő évét és napját, amikor apja nőül vette második feleségét. Nem kellett semmi fejtorás ehhez, nyílt és világos dolog volt, mit a fiú látott. E néhány számjegy világosan, irtózatosan beszélt.

— Anyám életében! — suttogá a fiú, indulatosan forgatva ujjai közt a gyűrűt.

Az elkövetett méltatlanság feletti bosszú a gyűlölet megráta a gyermeknek egész belsőjét. Mint a tigris ösnyegürnyedt s aztán kiegyenesedet, villogó szeméit atyjára irányozva s kezével a lugas közepén álló asztalba kapaszkodva.

Érzette, hogy meg kell támaszkodnia. Tántorgott.

Az asztal, melynek teteje nem volt leragasztva vagy leszöggezve, fölbillent. A zajra fölébredt Fehér Armin s csodálkozva nézett fiára. Itt a homályos lugas árnyékában is látta, hogy rendkívül sápadt a fiú.

— Mi lelt téged? — szólt megfogva a fiúnak kezét s pár lépéssel előbbre vezetve.

A fiú nem felelt; de rezkető ajkai és tűzben égő szeméi rendkívülit gyanítattak.

Kirántotta kezét atyja kezéből, s vad, szilaj módon rántotta ki.

Fehér Armin most vette észre, hogy a fiú valamit tart ujjai közt s megismerte saját gyűrűjét. Bal kezére pillantott, elvesztette onnan a gyűrűt.

Most rajta volt a sor, most is sápadt el s ingerült dühös mozu'attal nyúlt a gyűrű után, hogy kiragadja azt a fiú kezéből.

Pali csendesen átnyújtotta azt.

— Ön elvesztette gyűrűjét, — szólt a fiú halk, elfult hangon csaknem suttogva, — és én megtaláltam.

Nem volt ebben a hangban sem gúny, sem fenyegetés, de felindult állapotában mindkettőt láthatott benne Fehér Armin. Jól látta, nem kétkedhetett feléle, a fiú rendkívül sápadtsága s lázas izgatottsága tanuskodott arról, hogy a gyűrű köriratát olvasta. Meg volt lebbentve egy irtózatatos titok fátyola, melyről már azt remélhetette, hogy örökre el lesz takarva és tudta jól, hogy ő és fia, mint nyílt ellenség állnak már most szemben egymással.

Hevesen szoritotta a gyűrűt kezébe s lassan ledől a gyeppadra, melyen imént aludt. Nem birt egyetlen szót sem sólni fiához s nem is igyekezett visszatartani őt, hagyta távozni.

XIX.

Végteleen bágvadtság és szomorúság látszott Fehér Armin lelkére nehezülni e délután. Csongrády Gyuri nem tudott vele semmire menni.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1909. július 20.

Készáru 20-ig olcsóbb határidők lanyhák,	
1909. októberi buza	13.78—13.79
májusi buza	— — — —
1910. áprilisi buza	14.33—14.34
májusi rozs	— — — —
1909. októberi rozs	9.94—9.95
áprilisi rozs	— — — —
1909. októberi zab	7.63—7.60
májusi zab	— — — —
áprilisi zab	— — — —
1910. májusi tengeri	6.89—6.90
„	— — — —
1909. júliusi tengeri	7.83—7.84
augusztusi tengeri	7.94—7.95

Melyik anya nem ismeri

a csecsemőkor ijesztő betegségeit? a hánszékelés, a bélhurut, hasmenést, stb? Boldog az az anya, a ki a „Kufeko” kiváló tulajdonságait megismerte és tudja, hogy a „Kufeko”-vel való táplálás kedvencének egészségét és fejlődését előmozdítja és épen tartja.

Bo
gyán

„Mar

Ugyanott
tárol

Iroda:
Kádás

KÖZP

Telefon

Piacz-

Gazdaságok
berendezési
rek, desig
bel, min
ékek és
tápperek
ugyaszatn
ban, sörk

Dono

Debrec

Mosó

Zep

Ottom

:: ör

Legbli

Fáy-

Kitüntetve
kiállítás

Szépít, fiat
májfoltoz, p
talanságai
való

Grósz

DEBREC

„Arany

Telefon sz

EGY O

MIND

DROETK

MILLIÓSZOR
KAPHATÓK MINT
ÉS CSEMEGE ÜZL
KÉPVISELŐJÉN
BUDAPE

Eladási helyek
Károly, Kontse

Jón

Boros hordó
gyártás és raktár
minden nagyságban
„Margit“-fürdőtelep.
Ugyanott ajtó hordók vannak rak-
táron 1200—1500 literesig.
Iroda: Péterfia-utca 76.
Kádársegédek felvételnek.

KÖZPONTI DROGUERIA
Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
Piac-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószeresek: Creolin, Carbol, mindennemű állatgyógyászati cikkeik és műszerek. Sertés és marha tápperek és fluidek nagy raktára, ugyancsak nagy választék mindenféle gummiárakban, sörvíztőkékben, valamint fényképezőszerekhez szükséges vegyszerekben.

Donogán és Somossy
Debreczen, Ristemplombazár.
Mosó kelme újdonságok
Zephyr — Batist —
Ottomán vászon — Kreton
— Volle de laine —
:: óriási raktára ::

Legbiztosabb szépitőszert a
Fáy-féle Arc-Crém
Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.
Hatása csodás!
Szépit, fiatalít! Legkifejlesztőbb szer szeplő májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálaltalanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy“ szapan 1 korona.
Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.
Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

EGY OKOSFEJ
MINDENKOR HASZNALJA A
DROETKER-FÉLE SÜTŐPORT
VANILIACUKROT
PUDDINGPORT
A 12 FILLÉR
MILLIÓSZOROSAN ÉRVÉNYESÜLT. VÉNYEK DÍJMENTESEN KAPHATÓK MINDEN DROGÉRIÁBAN, UGYMINT MINDEN JOBB FÜSZER ÉS CSEMEGE ÜZLETBEN, VAGY KÖZVETLENÜL DR. OETKER A. KÉPVISELŐJÉNél, PALLAS ÉS TÁRSA CÉGÉNél, BUDAPEST, V. HOLD-UTCA 9.

Eladási helyek: Darvas Miksa Főlegyházy János, P. Itsch Károly, Koltsek Géza, Mayer János, Partl Ferencz, Riekl József, Zeman és Váray József.

Villamos világitást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezeletét és minden a szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalkozó
Debreczen, Nagytrafik udvar
Minden irányba égő Wolfram-lámpák, izzólámpaszekrények, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön izzólámpák havi 8 korona díjért.
Telefon 210. Telefon 210.

Eladó ház.

Kiskoru Konrad testvérek tulajdonához tartozó és Debreczenben Széchenyi-utca 50 sz. a. fekvő házas telekből 300 négyzetméter terület a rajta levő épületekkel 14 000 forintért örökáron eladó, az eladó területen létezik 12 lekhely, házbér havonta 97 ft, évenként 1162 ft.

Megjegyeztetik, hogy a vételár egyfelől a takarékpénztár 10.000 ft. 5¹/₄%-os törlesztése, kölesön és 2500 ft. 6% os kölcsön követelésének, másfelől a kincstár 898 ft. adókövetelésének átvállalásával, történendő le.

Ért. a gyámánál Arany János utca 59 sz. a.
Debreczen, 1909 július 12.

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló krém,
mely teljesen ártalmatlan és semmiféle higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megújítja mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mittessen) bőrbajokat. Elsimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérre simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem száros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a főraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszer-tára.
Debreczen,
Főpiac 31., a városházzal szemben.

Villanyvilágitást

lakások és üzletekben, — motorokat üzemhajtásra szakszerűen és olcsón jótállással rendez be

Földvári L.

Kossuth-u. 1. — Telefon 168.
Legjobb gyártmányu motorok, fém-szal izzólámpák nagybani raktár

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

A Fűdö-idény alkalmával senki ne mulassza el a **Costüm, Ruha és Pongyola** kelmékbeni szükségletét nálunk beszerezni. A lelegegánsabb és legpraktikusabb kelmékben kaphatók:

- Gyönyörű lüszterek sima és csikos. . . 55 krtól 250.-ig
- Angol ruha vásznak minden színben. . . 50 kr.-tól
- Madeira himzések ruhára és blousera. . . 70 „
- Remek angol zephirek, szintartók . . . 36 „
- Óriási választék csipke kelmékben . . . 47 „
- Csipke applikatok, betétek és csipkék . . . 03 „

Batizt és madepolán himzések, áttört keztük, Ajaur harisnyák, Francia gyapju és pamut delainok, Kretonok és batiztok minden színben. Szines és fekete ernyők meglepő olcsó árban kaphatók

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.
Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.
Egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.
Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben.

Hajdusági bajuszpedrő

Kitüntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági Bajuszpedrő.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és ápolására, mely meg nem avasodó szirmos növényi balsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve. 1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz káldozik 2 korona 10 fillér bérmentre utánvétellel.

Védjegy.
Egyedül készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
„Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár
Telefon 496. Telefon 496.

Globin
a legjobb crème cipők

tartós fényesítésére a bőrműveket puhítja és hosszú időre megőrzi. Mindenhol kapható.

Apró hirdetések.

Ha valamit venni, vagy eladni akar tudassa szándékát a „Debreczeni Független Újság” apró hirdetési rovatában. Nincs a gyorssabb, biztosabb és olcsóbb módja annak, hogy célját elérje, mert apróhirdetését már a megjelenés napján sok ezer ember olvassa.

Levelezés.

„Független asszonyok” „40 éves”, „21 éves”, „mérnöknek”, a „Kis katona”, „kedves levelek”, „Özvegy 40” levelei vannak a kiadóba.

„Tibor” csakis itt levelezem nem akarok a postára járni így minden kellemetlenséget ki kerülöm a viszont levél váltásig üdvözlő „Független asszony”

Szerény leánnyal megismerkedne magas, széke tisztviselő. Jelzett leveleket a kiadóba „Felicitás” jellegre.

Urlasszonyokkal óhajtának megismerkedni, kivél szabad időmet boldogan eltöltéim érdek nélkül! Uri gyerek vagyok, 22 éves, jóképű, barna pénzügyőr. Leveleket a kiadóba „Jó” jellegre alatti.

Intelligens fiatalember csinos varróleány ismeretségét keresi. Válasz „Gombostűpénz” jellegre a kiadóba.

Betöltendő.

Pénzbeszedő és eláruló ügyzők kerestetnek K 200 — készpénz övadákkal a honnapi belépésre helyben és vidékre. Jelentkezz a Singer Co. varrógép R. T. üzletében Debreczen, Piacz-utca 79.

Utazó ügyzők, pénzbeszedők azonnal felvételnek cím a kiadóhivatalban.

Közliány, ügyes, azonnali állandó foglalkozást nyer és ugyanott tanuló lány is felvétetik. Cím a kiadóban.

Géplakatos tanúk felvételnek Ehrenreich Sámuelnél Széchenyi-utca 44.

Intelligens uriember elfogadna pénziárnoki, pénzbeszedői állást 2-8000 korona övadákkal.

Adás-vétel.

Zsákok, vízmentes és rotáló ponyvák úgy kő osón mint megvételre a legolcsóbban beszerezhetőek Fohn József zsáküzletében Petőfi-tér a nagyalomás közelében.

Vigyázzon! Uraktól levett ósoka ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-utca 4. szám.

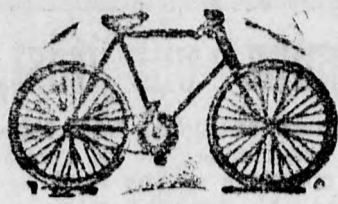
Különféle.

Felkérem azon illetőt, aki szombaton, egy munkakönyvet, 4 bizonyítvánnyal megtalált sziveskedjek átadni a kiadóba, kire ez nagyon fontos.

Négy szobás utcai lakás közel a főtérhez: Bethlen-u. 12 sz. a kiadó értekezhetni a tulajdonossal hátul a kereszt épületben.

Jó izletes kóser házi koszt valamint hideg és meleg ételk kaphatók. Abonomák elfogadtnak Rosner bodega vendéglős Hunyadi-u. 11. sz.

CZIGARETTÁZÓK!
 minden hányal nikotin mentes:
 Kip hop 08 Riz 14
 Tuzi 10 Parafis 14
 Delitab 12 Arany 20
 Kolibri, Különlegesség 16 kr.
 Kapható HARMATHS szivarokhoz és különlegességek foraktarában Debreczen füvészkert u. 14

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Pach és Viktoria kerékpárok eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek egy mint Gumik, aczetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nিকেlezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémián épületében.

1 pár kézelő 5-rétű 15 kr.

Piacz-utca 19. szám, Bika mellett
 a volt Debreczeni Nagy Áruházban
 mindennemű rőfös és rövidáru, valamint férfi divat cikkek nagyon olcsón lesznek árusítva.

1 méter 120 cm. széles gyapju lüster	—	—	65 kr.
1 méter legfinomabb minőségű karton	—	—	21 kr.
1 méter jó mosó Delain	—	—	23 kr.
1 pár fegyhazi kötésű férfi sockni	—	—	14 kr.
1 drb férfi angol Zephir ing, legjobb minőség	—	—	1 frt 25 kr.
1 drb aplicált stor ablak függöny	—	—	3 frt 50 kr.
Divatos csikos női harisnya	—	—	23 kr.

Mindenféle rövidáru cikkek meglepő olcsón!
 Tisztelettel **Sugár Dezső.**

Ágyterítő garnitúrák nagy választékban.

1 vég czérna vászon, jó minőség frt 4.48. Minden színből ruhavásznak, mére 45 kr.

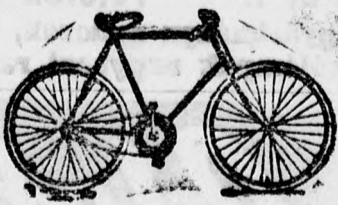
KOVALD PÉTER ÉS FIA
 os. és kir. szab. kelme- és szörmelester, vegytisztító és gőzmosó gyár
BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — **SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeldtér 8. sz.** vette át a képviselő-közvetlenül felkereshesse. A cég az ur-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és vegáruk, szörmek stb.ek vegytisztítását és festését. Ugyasztatén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szíves jóindulataiba és figyelmébe ajánlja a képviselőket és számos megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

Győrfi Sándornál
 Simonffy-utca 2. sz. alatt
üzletáthelyezés miatt
 mélyen leszállított árak!
Berendezés eladó!

Kerékpározók

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhet be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközölök. Varrógép, gramophon és villamosági cikkek raktára és mindezek javítása

B. partfogast kerve, a zielellettel **Geller Henrik,** ezelőtt Geller és Nemeis Debreczen, Hatvan-a. 8.